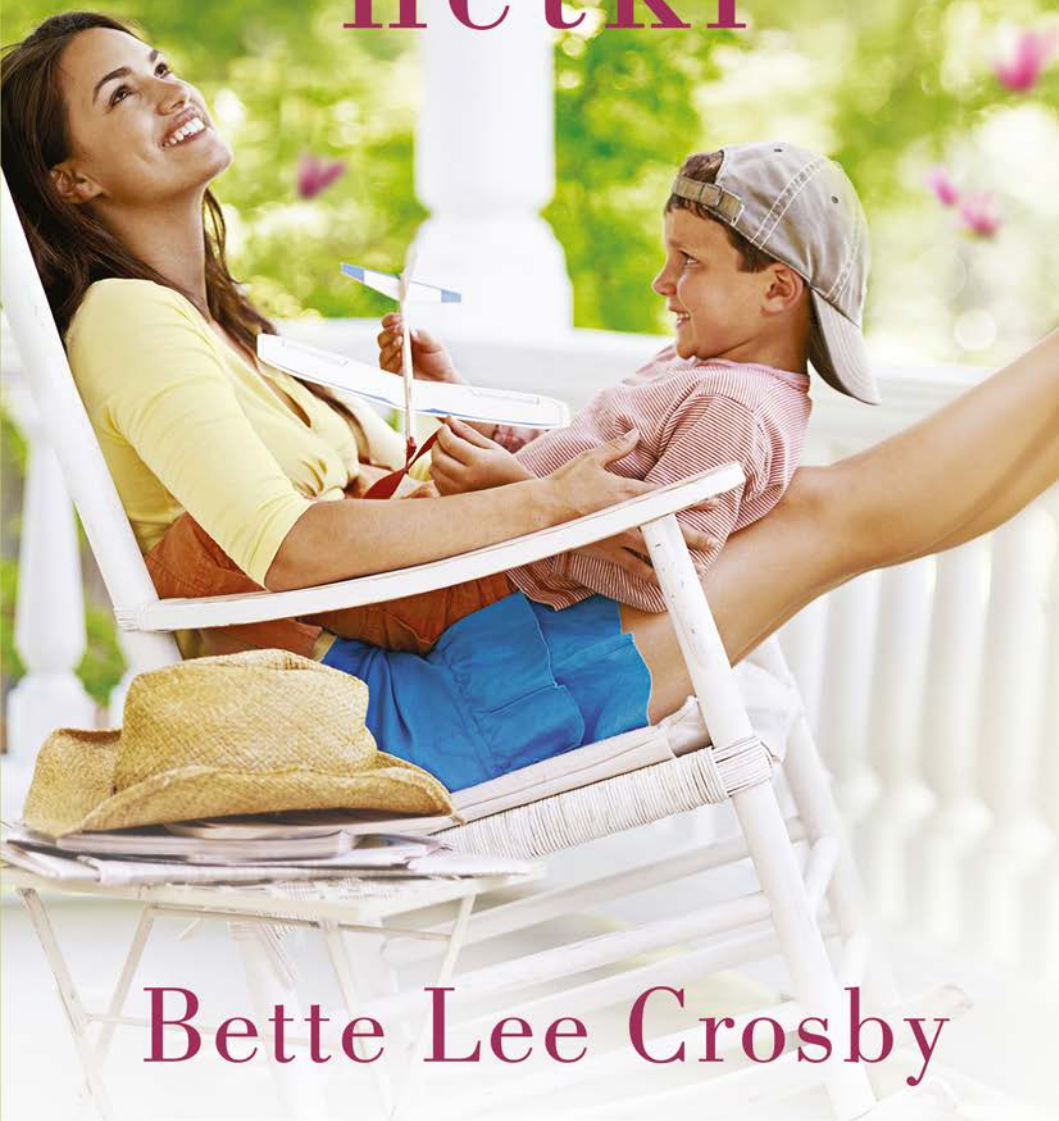

Aasta täis erilisi hetki

Bette Lee Crosby

Originaali tiitel:
Bette Lee Crosby
A Year of Extraordinary Moments
2018

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

See raamat on ilukirjandusteos. Nimed, tegelased, paigad, sündmused ja juhtumised on kas autori kujutlusvõime vili või välja mõeldud. Igasugune sarnasus tegelike elus või surnud inimeste või sündmustega on täiesti juhuslik.

Tõlkinud Iiri Sirk
Toimetanud Evelin Piip
Korrektuuri lugenud Inna Viires
Kaane kujundanud Rachel Adam Rogers

Text copyright © 2018 by Bette Lee Crosby. All rights reserved.
This edition is made possible under a license arrangement originating with Amazon Publishing, www.apub.com, in collaboration with Synopsis Literary Agency.
© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN, 2020.

E08382620
ISBN 978-9949-82-626-1

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval
veebipoest www.ersen.ee

*Virginia Ann Wilsoni mälestuseks.
Liiga vara võeti sind meie juurest ära,
aga sa jääd igaveseks meie mõtetesse.*

Alice DeLuca

Olen juba vana ja mu aeg siin hakkab lõppema, aga ma ei karda surra. Ainus, mida pelgan, on lahkumine tütrepojast, kes läheb oma ema järgedes. Mulle meeldiks uskuda, et äraoldud aasta jooksul on mu Dorothy endaga järje peale saanud, aga südames kardan, et see võib olla vaid soovunelm.

On üks vana ütlemine, et lapse vormib loomus või kasvatatus. Dorothy puhul oli pisut mõlemat. Temas domineerisid isa geenid ning ta oli väga paljus isa täpne koopia: tumedad juuksed, pikkade ripsmetega silmad, mille pilk võis sinust läbi puurida, ja tohutu põikpäisus. Kui ta oli midagi otsustanud, siis täpselt nagu Josephki, jäi ta endale kindlaks, tulgu või veeuputus. Sellise käitumise korrigeerimise asemel isa hoopis tunnustas teda.

„Pisut koerust silub elu teravaid nurki,“ tavatses ta öelda, kui Dorothy rääkis meile oma kelmustükkidest, nagu küljeuksest Rialtosse hiilimine, et ei peaks etenduse vaatamise eest maksma, või pöidlaküüdigiga mänguväljakule sõitmine võhivõõras autos.

Ma noomisin teda ja rääkisin, et selliste asjade tegemine ei ole üldse hea mõte, aga tema eelistas kuulata isa. Meil oli Josephiga ainult üks laps ja kuna temast kasvas sama pöörane ja vastutustundetud inimene, siis oli nii ilmselt paremgi.

Ma tean, et te mõtlete nüüd, kuidas ma üldse sellise mehega abiellusin. Oli aegu, kus ma ka ise selle üle imestasin. Aga kui me kohtusime, olin vaevu seitseteist. Joe oli minust kaks aastat vanem ning nii kena ja kütkestav, kui üks mees võib olla. Esimene kord, kui ta oma suu mu huultele surus, läksid mul põlved nõrgaks ja ma ei suutnud talle vastu panna.

Kui oli ilmne, et ootan temalt last, läks mu isa DeLuca farmi ning pidas papa DeLucaga avameelse vestluse. Samal päeval nõudis Joe isa, et poiss käituks aumehena ja abielluks minuga. Pikalt selle üle ei arutatud. Nädal hiljem tegi Joe seda, mida isa oli käskinud.

See oli viiskümmend aastat tagasi. Toona olid inimesed seisukohal, et lapse saamine väljaspool abielu on häbiasi. Tänapäeval peetakse seda sotsiaalselt vastuvõetavaks ja lapsevanemate puhul see vast ongi nii, aga kuidas on lapsega? Selle üle võib vaielda kuu aega järjest, aga minu arvates vajab laps nii ema kui ka isa.

Kõige rohkem kahetsen ma seda, et kui Dorothy tuli koju, väikseke käe otsas, lausumata sõnagi lapse isa kohta, ei käitunud ma papa DeLuca moodi. Ma hakkasin ütleva, et ta peab mõtlema lapsele ning oma elu taas järje peale saama, aga Joe peatas mind.

„Lase olla,“ ütles ta. „See on tema elu ja kui ta ei taha end abieluga siduda, siis ei pea ta seda tegema.“

Kuuldes Joe sõnade taga kahetsust, mõistsin, et ta mõtles samavõrra enda kui Dorothy peale. Joe arvas, et ma ei saanud aru, aga ma sain ja mulle tegi haiget teadmine, et ta tundis end minuga abiellumise pärast niimoodi. Nagu iga noor naine, tahtsin ma uskuda, et mees, kellega ma veedan oma ülejäänud elu, abiellub minuga sellepärast, et armastab mind nii nagu mina teda, mitte sellepärast, et isa teda selleks sundis.

Järgmised kümme aastat hoidsin keele hammaste taga ega öelnud sõnagi, kui Dorothy vedas vaest väikest Dominici ühest linnast teise, otsides oma „sisemist mina“. Sisemine mina oli ainus, millest ta hoolis. Teda ei huvitanud raasugi poisi haridus ja kasvatatus. Kaks aastat pärast Joe surma tuli ta koju ja korraks arvasin, et ta on ehk mõistusele tulnud ja on valmis võtma vastutuse emana. Ma eksisin. Ta jäi mõneks

kuuks, põrutas siis Californiasse ja jättis kaheteistaastase Dominici minu juurde.

„Ma saadan talle kellegi järele kohe, kui olen end sisse seadnud,“ ütles ta, kuid ei teinud seda kunagi.

Vahel harva saime postkaardi, milles ta kirjutas, et on ühes või teises kohas, aga mitte sõnagi selle kohta, et tuleb oma pojale järele. Pole ime, et poiss kasvas üles, pärandiks vastakus ja ema vastutustundetu suhtumine. Dorothy isa takistas mind nõudmast, et tüdruk paigale jääks ja endale koos pojaga kodu looks, aga tema on nüüd surnud ja seekord korraldan asjad nii, nagu ma õigeks pean.

Ainult jumal teab, kas mul on siin maakeral jäänud aega üks kuu, pool aastat või aasta, aga ühte ma luban: ma kasutan iga mulle antud minutit tagamaks, et Dominic ei lähe ema jälgedes.

Philadelphia

Kolm ja pool aastat tagasi lahkus Dominic DeLuca Georgia osariigist Magnooliasalust teist korda ja vandus, et ei tule kunagi tagasi. Mis sellest, et ta vanaema seal endiselt elas ja aina vanemaks jäi. Mis temasse puutus, ei tähendanud linn muud kui halbu mälestusi. Kui ta lubas endal sellele mõelda, kerkis ta silme ette endiselt pilt sellest, kuidas ema auto kadus tolmutpilves, mille auto teel üles keerutas. Ta oli ema hüüdnud, aga ta ei tea, kas ema kuulis, sest too polnud kordagi tagasi vaadanud.

Ja siis oli veel ta endine elukaaslane Tracy. Ka Tracy oli talle selja pööranud, täpselt nagu emagi.

„Ma ei taha sind enam kunagi näha,“ oli naine öelnud, mis sobis Dominicile hästi. Ta ei suutnud seedida Tracy upsakat öde ega tundnud puudust lapsest, kes oli tekitanud probleeme sellest päevast, mil ta peaaegu viis aastat tagasi sündis.

Ta polnud rääkinud Tracyga üle kolme aasta, alates tänupühast, mil nad viimati kohtusid, ning tal polnud plaanis seda olukorda muuta. Tema oli see, kes viimati käe sirutas, ja rohkem ta seda ei tee. Jah, ta oli julgustuseks natuke joonud, aga naine oli sellest probleemi teinud. Selle asemel, et olla õnnelik abieluettepaneku üle ja pakkumise üle, et Dominic võiks olla Lucasele päriselt isaks,

oli Tracy talle peale hüpanud ja teda joodikuks nimetanud. Tal polnud seda jama vaja, ei siis ega mitte kunagi.

Jah, nad olid hästi sobinud, aga see oli alguses, enne kui naine lapse sünnitas. Pärast Lucase tulekut oli kõik muutunud. Head ajad olid läbi. Tracy oli huvitatud ainult Lucasest ja rääkis vaid sellest, et laps vajab seda, toda ja kolmandat.

„Aga mina?“ oli Dominic küsinud. „Mis minu vajadustest saab?“

Sellele ei osanud Tracy vastata. Mõni ime, et ta pidi mujalt lohutust otsima.

Dominici mobiil punnitas taskus nii, et ta pani selle töötamise ajaks riiulile. See helises parasjagu siis, kui ta kallast teisest baari otsas Willie Edwardsile topeltviskit. Ta kuulis tuttavat helinat, aga erinevatel põhjustel unustas ta vastamata kõnet kontrollida.

Kahe tunni pärast helises telefon uuesti ja Dominic võttis kõne vastu. Ta kuulis vanaema nõrka häält küsimas, kuidas tal läheb. See oli nii vanaema moodi tema kohta küsida. See oli alati nii olnud, otsekui tahaks ta kõike juhtunut hüvitada. Kui Dominic oli kurtnud suure tööhulga üle, edastas vanaema enda uudised.

„Vähk on tagasi tulnud,“ lausus Alice vaikselt. „Käisin doktor Willoughby juures ja analüüsid kinnitavad seda.“

Dominic seisis hetke sõnatult. Ta oli alati teadnud, et see on võimalik, aga polnud kunagi siiski arvanud, et see juhtub. Vanaema näis nii tugev, nii kindlalt elu korraldamas. Ta oli vähi juba kaks korda seljatanud ja Dominic tahtis uskuda, et ta teeb seda taas.

„Niisiis... mis ravi sa saad, keemiat või...“

„Ei mingit,“ ütles vanaema nõrgalt naerdes. „Seekord on liiga hilja. Mul on jäänud viis, võib-olla kuus kuud, ilmselt mitte rohkem.“

Dominic hingas teravalt sisse.

„Ma tean sinu tundeid Magnooliasalu suhtes...“ Vanaema kõhkes, nagu kaaludes, mida järgmiseks öelda, ning jätkas siis. „Ma lootsin, et tuled koju ja veedad siin pisut aega. Keegi peab asjade eest hoolt kandma... toimingute, viimaste korralduste, maja...“

„Aga ema?“

Möödus mitu sekundit enne, kui Alice rääkima hakkas. „Ma pole Dorothyst peaaegu viisteist aastat midagi kuulnud.“ Tema rinnast kerkis katkendlik ohe. „Ma kahtlen, kas ta tuleks, isegi kui ma ta kätte saaksin.“

Seda tõde oli raske tunnistada, ehkki nüüd ei tulnud see üllatusena. Naine, kes väitis end olevat tema ema, oli kusagil, ametis millegi muuga. Kätesaamatu. Kõigi nende aastate jagu vastikus-tunnet kohus temas nagu tõusev torm.

„Klapib,“ nähvas ta. „Ma ei taha teda ka näha.“

Nad vestlesid mitu minutit ja siis ütles Dominic: „Jõuan sinna nädala pärast, võib-olla kiiremini.“

„Tore.“ Kergendustunne vanaema hääles oli selgelt tajutav. „Ootan sind väga.“

Kõne lõpetanud, juurdles Dominic, mida ta peab tegema. Ta vihkas Magnooliasallu naasmise mõtet, aga pärast kõike seda, mis Alice oli tema heaks teinud, pidi ta minema. Vanaema oli ainuke, kes tal oli. Kui Alice on lahkunud, ei jää enam kedagi, ainult kadunud ema, kes ei lugenud.

See mõte vajus Dominici südamele nagu tohutu kivilahmakas.

„Hei, sina!“ hüüdis Willie. „Kas sa ei kuulnud, et küsisin uut jooki?“

„Jaa, kuulsin.“ Dominic võttis seinariulilt viskipudeli ja kallas Willie klaasi jääkuubikutele lahke portsu. Ta lükkas klaasi üle leti ja kallas siis teise endale. Mõeldes, et see on viimane õhtu Rosie juures, otsustas ta sellest maksimumi võtta.

„Terviseks!“ ütles ta tuima häälega.

Ta tõstis klaasi suule ja viskas valu tuimastava eliksiiri kõrist alla. Sellele joogile järgnes teine ja siis järgmine. Baari sulgemise ajaks kell kaks öösel oli tal loendamine sassis.

Kui viimane klient välja komberdas, pani Dominic ukse lukku. Rosie lonkis tagaruumist välja. Ta oli Dominicist kakskümmend aastat vanem ja tubli kolmkümmend naela raskem, aga ikka kena vaatepilt.

„Kalla mulle üks topelt,“ ütles naine ja upitas end baaripukile. Dominic pani kaks klaasi letile ja valas lahkelt.

See polnud tavatu, et Dominic õhtu jooksul ühe-kaks klaasi jõi. Vahel andis ta klientidele mõne joogi maja kulul ja kliendid omakorda tegid talle välja. Väidetavalt oli see ärile hea, aga nii jommis oli ta küll esimest korda.

Rosie märkas seda. „Paistab, et sulle tänaseks aitab,“ ütles ta. „Peaksid nüüd lõpetama.“

Dominic lükkas tema klaasi üle leti ja võttis enda omast lonksu. „Ära pabista. Kõik on korras. Ma saan hakkama.“

Naise näole laskus pahameel. „Noh, siit vaadates oled päris pagana purjus. Ma arvan, et tõmbame otsad kokku.“ Ta jõi oma klaasi tühjaks, libistas end pukilt maha ja läks tagaruumi poole.

„Oota!“ hüüdis Dominic. „Pean sulle midagi ütlema.“

Naine seisatas ja pöördus. „Kui tahad vabandada, siis ma ei taha seda kuulda.“

„Ei taha,“ ütles mees pead raputades. „Pean koju Georgiasse minema. Mul on vaja end mõneks ajaks vabaks võtta.“

„Kui kauaks?“

„Mõneks kuuks, viieks või kuueks.“